

IJA # 1082

אלפא ביתא: ותרגילי מקרא למתחילים

Alfa Beta ye-Targile Miḳra la-Maḥilim

`Ezra Ḥad'ad

Baghdad, 5709 (1948 or 1949)

أفقت وزارة المعارف على استعمال هذا الكتاب في المدارس الإسرائيلية بالعراق

עזרא הראשון

עזרא הראשון

וּתְרַגְּלֵי מִקְרָא לְמִתְחִילִים

הוצא ע"י ועדת כתיב הספרים והקולות

כל הזכויות שמורות

מהדורה שנייה

בגדאד - תש"ב

דפוס אל שיקייד

1942 - 1943

ואפقت وزارة المعارف على استعمال هذا الكتاب في المدارس الاسرائيلية بالعراق

עזרא הראד

ותרגילי מקרא למתחילים

הוצא ע"י ועדת בחי הספר של הקהלה

כל הזכויות שמורות

מהדורה שניה

בנראד - התש"ח

דפוס אל ערקוויה

פתח דבר
למהדורה השניה

בהקדמתי למהדורה הראשונה של ספר "אלפא - ביתא" שיצאה לפני שנה, אמרתי ש"הספר הזה נועד להביא את למוד האלף - בית והתחלת הקריאה העברית לידי ההדרגה האפשרית ביותר. השתדלתי עד-כמה שיודי מנעת להשתמש באמצעים חנוכיים, להקל על נערי בני ישראל בעראק את קליטת האותיות והנקודות בשטה מתודית, ולהעביר אותם מהאלפא-ביתא אל למוד הקריאה באופן טבעי על ידי פרקים פשוטים מחיי בית הספר והמשפחה."

התוצאות המזהירות, והתפקיד החשוב אשר מלא הספר הקטן הזה בתכנית בתי הספר של כל קהלות ישראל בעראק הוכיחי את נחיצותו לתלמידים המתחילים, עם כל הקשיים שאנו נתקלים בהם.

במהדורה הזאת הכנסתי כמה תקונים ומלאים ע"פי הערותיהם של חברי המורים מתוך הנסיון והדרשות, גם העשרתי את הספר בצעירים העשויים לעורר את פח יצירתם של התלמידים. תחיתי הזקה כי גם בפעם הזאת יצאתי ידי חובתי.

עזרא חראד

כחמה המולוף

ללפעה האנה

יסהפל זהה הכאב כא בנהה פה ממהה הפעה האוה, אבספה מבהה הפעה העבריה ומכנה הפאב המבהה מה אנארה פיהה בבורה פביעה מה הפهل מה الصب ומן האلفاظ البسيطة الى المركبة, ومن ثم تكون الجمل بالاسلوب المعتاد في كتب مبادئ القراءة للاحداث.

وضعت هذا الكتاب نظراً لمسيس الحاجة اليه بتسليف من لجنة المدارس الاسرائيلية ببغداد, فراعيت فيه خاصة مخارج الحروف واصول التنقيط للمألوفة لدى يهود العراق, بعد استطلاعي رأي غير واحد من المعلمين ذوي الخبرة في الموضوع, ودراستي للمشاكل التي تعتور تعليم الاحداث قواعد النطق الصحيح بالالفاظ العبرية.

ان القسم الاول من الكتاب يستهدف بالدرجة الاولى تعليم الحروف وتركيب الالفاظ والجمل. لذلك يرجى من المعلم الاهتمام بتطبيق التمارين والاكثر من نماذجها مستعيناً بالسبورة لتعويد الطلاب على رسم الحروف والحركات والنطق الصحيح بها, أما القسم الثاني فيحتوي على فصول من حياة الطالب البيتية والمدرسية موضوعة باسلوب مبسط يسهل عليه تفهم معانيها.

ولقد نحت الطبعة الثانية وأضفت إليها بعض الفصول وأكثر من
الصور مراعيًا بذلك إرشادات اخواني المعلمين الذين خبروا التعليم بهذا
الكتاب ووقفوا على مواطن الضعف فيه أثناء التطبيق العملي . وقد كان
لحسن استقبالهم مجهودي للتواضع وقع كبير في نفسي . وحسبي جزاءً
ما أنا شاعر به من اني أسديت اليهم خدمة فيها بمض العون لهم في
مهمتهم الشاقة .

والله الموفق ٤

للمدرسة الوطنية

ببغداد

عزراحيستاد

חלק ראשון
אלפא ביתא

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

an

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

Handwritten symbol resembling a stylized 'Z' or '3' with a horizontal bar.

אז אה

אז אה

אז	אז	אז	אז	אז	אז
אז	אז	אז	אז	אז	אז
אז	אז	אז	אז	אז	אז
אז	אז	אז	אז	אז	אז
אז	אז	אז	אז	אז	אז

אז

אז

אז

אז

אז

אז

אז

אז	אז	אז	אז	אז	אז
אז	אז	אז	אז	אז	אז
אז	אז	אז	אז	אז	אז
אז	אז	אז	אז	אז	אז
אז	אז	אז	אז	אז	אז

卷之四

一
二
三
四
五
六
七
八
九
十
十一
十二
十三
十四
十五
十六
十七
十八
十九
二十

卷之五

一
二
三
四
五
六
七
八
九
十
十一
十二
十三
十四
十五
十六
十七
十八
十九
二十

Handwritten text in a cursive script, likely a form of Arabic or Persian. The text is arranged in approximately 10 horizontal lines. The script is dense and features many diacritical marks. There are some faint red markings above the first line. The paper shows signs of age and wear, including some staining.

Handwritten text in a cursive script, likely a form of Arabic or Persian. The text is arranged in approximately 10 horizontal lines. The script is dense and features many diacritical marks. There are some faint red markings above the first line. The paper shows signs of age and wear, including some staining.

ל-י

י-י י-י י-י
 י-י י-י י-י
 י-י י-י י-י
 י-י י-י י-י
 י-י י-י י-י
 י-י י-י י-י

י-י י-י י-י
 י-י י-י י-י
 י-י י-י י-י
 י-י י-י י-י
 י-י י-י י-י

Handwritten text in purple and red ink, possibly a name or title, written vertically next to the portrait.

י-י י-י י-י

אֶת־רַב־יָדָיִךְ פָּדָה
 אֶת־אָזְנוֹךְ אֶת־פִּיךָ
 אֶת־פִּיךָ וְאֶת־פִּיךָ
 אֶת־בִּתְּךָ אֶת־בִּתְּךָ
 אֶת־פִּיךָ אֶת־פִּיךָ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ

אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ

אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ
 אֶת־רַב־יָדָיִךְ אֶת־רַב־יָדָיִךְ

Handwritten notes in Arabic script at the top of the page, including the number 14 and some illegible characters.

עיר ראה דגה פגון
 דון פני פון נבון
 פד ארני ארני פגד
 דינה ננינה ננינה פנינו
 פקרון פגד כדוד דגון
 אבני נדב נדב נדב נדב נדב
 אלא נדב כנני

פגד נגד נגד נגד
 נגד נגד נגד נגד
 ארון נבנה נבנה נבון
 ננינו ננינו פנינו ארנו
 נרון ארון ארני ארני
 דגון דנינו נביא נביא
 נאבן אבנה נפודיט
 ננינה ננינה אבני אבני

ה ה ה ה
ה ה ה ה

ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה

nage

hile

ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה
ה ה ה ה ה ה ה ה

Handwritten text in Arabic script, arranged in several lines. Includes words like 'بنت', 'ابن', 'ام', 'ابو', 'عم', 'خال', 'دخلة', 'سكن', 'حرف', 'صحة', 'مكة', 'دائمة', 'الخبز', 'صحة', 'الخبز', 'صحة'.

Handwritten text in Arabic script, arranged in two rows.

Handwritten text in Arabic script, arranged in several lines. Includes words like 'بنت', 'ابن', 'ام', 'ابو', 'عم', 'خال', 'دخلة', 'سكن', 'حرف', 'صحة', 'مكة', 'دائمة', 'الخبز', 'صحة'.

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

לִישָׁה

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

פֶּסֶחַ

כנור

ראינו הפטר הקה פכנורו.
 איד נין ראינו הפטר ?
 פקה נין ראינו הפטר.
 פרוק האפה אפה פפרו.
 אור האקר הילא בכורו.
 פפה חר פלא נחור.
 הנוכב האר האור פקה.

מ מ מ ים ס ס ס

מ מ מ מ מה מי אם אם
 ס ס ס ס ס ס ס סה הם
 מר ים סים פים רים
 זם חם חם פים זם
 א-א א-א א-א א-א א-א
 סיסי סוסו פסי פסו
 סר ספה רמן אסר

סֵפֶר

מִזְרָה

כִּסֵּא

מֵאֵר , מַחֵם , אָסֶם , הָדָם
 אֵיִם , סִרְהָ , פֵּנִים , פִּסְחָ
 אֵדְמָה , אֵדְנִים , אֵסִרִים
 דְמָמָה , סְמִיכָה , מְרִינָה
 חֶסְרוֹן , פְּרָחִים , רְמוֹנִים
 רְסִיסִים , חֶסֶדְהָ , אֵסִים
 חֶבְמִים , סִפְרִים , מִנְחָם

מִנְהַר

סִרְהָ

הַדְסָה , הַאֲרֵה , יַר , בִּפְנֵים
 נִחְרוֹר , סִפְהָ , אֵי-מַחֵם
 אֵסֵרֵי , אֵחִי , נֵא , נְחָג , הַפִּסְחָ
 סְנֵי , מְנִחָם , סִפְרֵי , סִפּוֹר
 סְנִיִּים , סִפְרֵי , אֵדָם
 פִּנְקִים , יָפֵן , אֵי-רְמוֹנִים
 מֵאֵר , מִרְוֵי , אֵדָם , חֶבְמֵם

האפר חרש שדהו

משה רבנו היה נביא.
 אשר אחי ישר שדה חרשה.
 שושנה הביאה פרחים.
 בשדה דשא בגן שדה.
 בפה שפה בשפה שפם.
 שדה שבה מן השדה פנשף
 פנתר גשר באחו סודה.

ל ל ל ל
 ל ל ל ל
 ל ל ל ל
 ל ל ל ל
 ל ל ל ל
 ל ל ל ל
 ל ל ל ל
 ל ל ל ל

ל ל ל ל ל ל ל ל
 לא לא לא לא לא לא
 אל אל אל אל אל אל
 לול מול לול לול לול
 גיל לח לא לון אל
 רול לול רולו לולא אלה
 שילי שרון שילה בלל

הַגֵּר

מִלֶּךְ, הַלֵּל, לֶחֶם, לְבֵיאַ
 פָּרָג, חֲלָה, חֲלָה, אֲבֵל
 שָׁלַל, גְּדוּל, הַבֵּל, מַחֲזוּל
 הָלִי, חֲלוֹן, בְּרִיל, לְמֶד
 גְּמַל, שְׁאוּל, חֲלִיל, נֶבֶל
 הַנִּיאַל, אֵלֵהִים, לְבָנָה, בְּרִלִי
 פִילֶגֶשׁ, גְּמֵלִים, מְלֶמֶד, מְנַהֵל

הַגֵּר גְּמֵלִים בָּאִים

הַמּוֹרָה שְׁלִי יִשְׁלַח לִי סֵפֶר.
 שְׁאוּל הָאֶפֶה אֶפֶה לִי חֲלָה.
 בַּסֵּל לֶחֶם, בַּסִּיר מֶלֶח.
 הַלֵּל בֶּן-לֶמֶד הַמֶּלֶח חֲלָה.
 הַמֶּלֶךְ שְׁלֵנוּ מוֹשֵׁל בְּחֶסֶד הָאֵל.
 אֵלֶה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר לֵאמֹר
 אָבִי גָמַר הַחֲלִיל בְּלִיל-פֶּסַח.

פַּ פַּ פַּ פַּ פַּ
 פִּי פִּי פִּי פִּי פִּי
 פִּי פִּי פִּי פִּי פִּי
 פִּי פִּי פִּי פִּי פִּי
 פִּי פִּי פִּי פִּי פִּי
 פִּי פִּי פִּי פִּי פִּי
 פִּי פִּי פִּי פִּי פִּי
 פִּי פִּי פִּי פִּי פִּי
 פִּי פִּי פִּי פִּי פִּי

אָזן

פְּרוֹז

מִזְזָה, פְּרוֹז, רִוְיָה, יַחְוָה
 נִאָּזָה, זְאָבָה, לִוְיָה, פִּנְזָה
 הַרְשָׁה, הַזָּהָר, חֲזִיזִים, לְוִיִּים
 מְפִזְזִים, יְזָנִים, הַחֲזִיִּים, זְבוּבִים
 פְּרָזִים, פְּרָזִים, שְׂזִיפִים, אֲרָזִים
 אֲזִילִים, זְמוּרָה, זְרוּפְכָּל

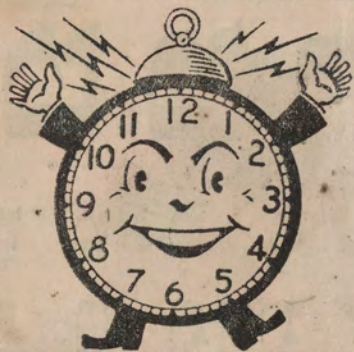

לוי אכל אגוזים

דוד ורח הביאו לו זמיר.
 אמא בשלה לנו ארו וחלב.
 אבא ישם בכיסו זוז זהב.
 זה ואב. זו ואבה. והלו ארו.
 הפר הזה שמן וזה רזה.
 האפר זרה ארו בגרון.
 בחר הלבנון יש ארו.

ע ע ע

ע ע ע ע ע ע
 עה עה עו ע ע ע
 עב עד עו עו עם עם
 עוף רע על נע עף עיר
 עין עלה שעה עשר יער
 רועה שוער שמע עולם
 עישן עגל פועל מעיל
 רגע ערב עונב עני ענף

הַשָּׁעוֹן הַכָּה

שִׁבַּע פְּעָמִים

עוֹרָה בְּנֵי עוֹרָה! הַשֶּׁמֶשׁ זֹרַח.

וְהַשָּׁעוֹן הַכָּה שִׁבַּע פְּעָמִים.

הָרוּעָה נִהַג עֵדֶר עֲזִים.

הֵם אוֹכְלִים עֵשֶׂב שֶׁם בִּיעֵר.

נָעִים וְנִבְעָמִים אָכְלוּ לֶחֶם.

נִבְעָמָה נִבְעָרָה עֲלִיזָה.

שִׁמַּע בְּנֵי מוֹסֵר אֲבִיד.

עֲגָלָה

נִבְעָמִים ^{السفرة} סִפְרָה ^{עלה} עֲבָדִיהַ

נִבְעָרָה, נִבְעָרָה, עֲדָרִים

רֵעָהוּ, מוֹדָעָה, מוֹעָדִים

מִבְעָרְכָה, עֵירָה, עֲלִיָּה

בְּנִעֵן, רֵעֵשֶׁן, יִרְעָה

יְשִׁיבָה, מִעֵטָה, עֵרְמָה

שֵׁשׁ תֵּת

שֵׁשׁ שֵׁשׁ שֵׁשׁ שֵׁשׁ שֵׁשׁ שֵׁשׁ
 תֵּת תֵּת תֵּת תֵּת תֵּת תֵּת
 שֵׁשׁ תֵּת תֵּת תֵּת תֵּת תֵּת
 תֵּת שֵׁשׁ אֵת תֵּת תֵּת שֵׁשׁ
 תֵּת יַעַל בֵּית שֵׁשׁ תֵּת תֵּת
 אֵת גֵּת חֲמַא תֵּל שׁוֹב יַת
 תֵּת-רָה מִשָּׁה תֵּבָה רֶשֶׁט
 מִשָּׁר רֵתֵת חֲמַה חֲרֵט שֵׁנָא
 מִשֵּׁם אֲמַר תֵּעַר תֵּישׁ תֵּנִן

חֲתוּל

מִחֲנָה, תֵּיאָנָה, מִפְּעוֹת
 מִטְּפֵת, שִׁמְטָה, נְמוּיָה
 תֵּשׁוּעָה, רְהֵטִים, מִפְּחוֹת
 דִּלְתוֹת, תוֹתִים, מִלְּאִים
 שׁוֹבְתֵת, שִׁבְתוֹן, מוֹבְיָה
 תֵּאֲנִים, תִּמְרִים, עֲטִילָפִים
 תִּמְיָמָה, שׁוֹחֲמִים, עֲתוּרִים
 תֵּישִׁים, שִׁבְתוֹת, תִּנוּפָה

דקלים

חדקל

דקיקים, נקיקים

קערה, קנמון

קטרת, נקודה, יעקב

קשתות, חלקים, שקויים

שקלים, תקופה, תקועה

קסתות, קדימה, מקבת

ירקות, אבוקדה, קריצה

נהר

חדקל

בעראק יש נהר גדול,

הוא נהר חדקל.

על שפת הנהר יש דקלים.

ועל כר הירק גדיים.

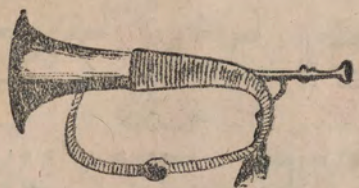
בבקר בבקר אני ממיל,

על שפת חדקל הולך.

עם יעקב אחי הקמון.

ע צ ע

ע צ ע צו צו צו צו צו
 צה צא צו צו צו צו
 צן צן רון חן נין עץ
 ציץ מצא מצה צפור חסן
 ציד יצוא יצא ציד יעץ
 צדיק צעיד רצון צדין קציד
 חצין חציר עצים רצא
 מוציא ביצה צבי חרוץ

ח צ צרה

ע צרה נצחון מחצצים
 ציציות צפחית צפחת
 יקצין קיץ עצמות
 חבצלת ציצאים צואר
 ירוצין צניפים יקפין
 יצמן צבאות קמיצה
 צדיקים עצים נחרץ

הָאֵיל אֵכֵל צֶמַח

אֲנִי יֶלֶד חָרוֹץ

וְסֵף הַצֵּיִד ^{الصيف} וְעֵלָא

בְּעֵר יֵשׁ עֵצִים וְעֵלָא

הַצֵּיִד יָרֵה חֵץ וְצָד גֵּץ

אֲחֵרֵץ הַכֵּהֵן לְבֶשׂ צִיץ

לֵוִי אֵכֵל מִצֶּה בַפֶּסַח

הַשֶּׁמֶשׁ יֵצֵא עַל הָאָרֶץ

הַצִּפּוֹר שָׂרָה : צִיץ צִיץ

אֵל בֵּן זֶרַח

אֶרְבֵּה סֵדֵם

סֵדֵם דִּבְרָה בְּבֵא חֶפְזָה

סֵגְלָה בְּקֶם אֶרְמָה זְכוּלָן

מִשָּׂה רַבֵּנוּ כָּתַב אֶת הַקְּחוֹת

חֶקֶה אַחַת נָתַן לְבָלְנוּ

אָבוּ יוֹשֵׁב בַּסֵּכָה בְּחַג הַסִּבּוֹת

مرکز ل. و

مرکز ل. و

אָחיו ספּריו

עֵינָיו, פָּנָיו, יָדָיו, שִׁשָּׁי, שְׁלִי
 גַּמְלָיו, פִּי, בָּנָיו, דָּיו, בְּגָדָיו
 אַחֲרָיו, עָלָיו, אֲלָיו, אַחֲרָיו
 בְּנוֹתָיו, אֲדָנָיו, אָבִיו, צוּי
 חוּי, חָיו, גָּלוּי, רֵאִיתָיו
 לִי שֶׁפָּדָה אֶת הַדָּיו
 עַל בְּגָדָיו.
 הַאֲבָד מְכַר אֶת שִׁשָּׁי
 בָּאוּ אֲלָיו אָבִיו וְאָחָיו וְחֻבְרָיו.

יִצְחָק, רַב־קָה, אֲרָד,

אֲכַתּוּב, יִשְׁמַע, אֲרַבֵּעַ, יִלְקוּט
 שְׁמַעוֹן, יִרְאֶה, סְפָרִי, מִקְלִי
 יִרְדֵּי, יִקְרְאוּ, צִדְקָה, נִפְטָ

גַּלְגַּל

מִזְלָג

אֲפָרִים, עִמָּרִם, יִשְׂרָאֵל
 אֲבָרָהָם, יִשָּׁבֵב, צֵל צֵל
 אַחֲבָתִי, עַפְעַף, הַשֶּׁמֶט

אִפְרִים יִכְתּוּב
מִכְתָּב.

הַמּוֹרָה עֲלֵצֵל בַּפְּעֻמּוֹן
נִפְקָחוּ עֵינֵיהֶם, שָׁבוּ לַמְּקוֹמָם
נִשְׂאוּ רַגְלֵיהֶם, הֲלִכּוּ לַדְרָכָם.
וַיֵּרֶד מִן עֵקֶב, יֵרֶד וּכְרָכָם.
בְּנֵימִין, אֲשֶׁר לַאֲרָד,
וְלֹא יִכְלֶה עוֹד הַצְּפִינוּ.

רוח נח לוח

תפוח גבה לוח רע רח
 מדוע מח שבוע שוע
 שיח יניע יביע יניע
 מזבח מפתח כוח ניחח
 מורח יריע יצריח מפוח
 צבוע דקיע מצליח צלע
 פסח סלח משיח משוח
 שע פותח פתוח תוקע
 תקוע מניח משבח שמח

ט. ה. ז.

יִשְׁכַּבְתִּי לַנּוֹחַ תַּחַת הָעֵץ.
 נַח הָיָה אִישׁ צַדִּיק, הוּא
 הִקְרִיב אֶת קַרְבָּנוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ
 וַיִּרַח אֱלֹהִים אֶת רֵיחַ הַנְּיָחִים.
 אָמַר-נָא לִי מַדּוּעַ הֶאֱכַר טוֹרַח־
 הוּא חִדַּשׁ וַיִּרְעַ, וְהֶאֱרַץ
 תַּתֵּן לָנוּ לֶחֶם לִשְׁבַע:

אָהָה בָּהָה לָהָה

בֵּיתָהּ, אִמָּהּ, לִקְחָהּ, בַּתָּהּ
 רֵאשָׁהּ, יִלְקוּטָהּ, לִבְתָּהּ, בְּנָהּ
 שִׁבְתָּהּ, נִפְשָׁהּ, בַּפֶּהּ, נִרְהָהּ
 שִׁכְמָהּ, שִׁיעוּרָהּ, לַמּוֹדָהּ
 מַחְבְּרָתָהּ, שִׁפְתֶיהָ, שִׁפְתָּהּ
 בְּגָדָהּ, בְּגָדֶיהָ, אֲכָלָהּ, אֲכָלָהּ
 סִפְרֶיהָ, סִפְרָהּ, אֲזִינֶיהָ, אֲזִינָהּ
 יִפְיָהּ, יָפָהּ, קוֹמָהּ, קוֹמָהּ
 יִרְכָהּ, גְּבִיעֶיהָ, גְּבִיעָהּ

אֶחָתִי שָׂרָה שָׂמָה
 אֶת יְלֻדוֹתָהּ עַל
 שִׁבְעָמָה לְפָנֶי לְכַתֵּב
 לְבֵית הַסֵּפֶר. הִיא
 חֲבֵרָה לְאַמָּה וְתִשְׁקֶה לָּהּ
 וְתֹאמַר: שָׂדוּם אִמִּי!
 בְּכַתֵּב הַצִּיאָה אֶת סֵפֶרָהּ
 וְאֶת מַחְבְּרָתָהּ וְתִקְרָא אֶת
 שִׁיעוּרָהּ לְפָנֶי הַמּוֹרֶה. הַמּוֹרֶה
 שָׂמָה מִלְמוּדָהּ וְתִתֵּן לָּהּ
 מִתְנָה יָפָה.

עֲתָה אֶלְמַד
 לְקִרְאָה! אִן צִרְא
 אֶת הָאֲלֵף-בֵּית
 לְמִדְתֵּי אֹת
 לְאֹת וְקוּ לְקוּ מִלָּה אַחַר
 מִלָּה. בְּכַר הַנִּיעָה עֵת.
 מִחַר אֲתַחִיל לְקִרְאָה פְּרִקֵי
 מִקְרָא וּמְסוּדִים, שִׁיחֹת
 וְשִׁירִים. חֲזִים וּמִן עֵדִים.
 עֲתָה אֶלְמַד לְקִרְאָה!

Handwritten scribble in a circle at the top left of the page.

Decorative border of small floral symbols surrounding the central text:
הַיְיִק שְׁנֵי
פְּרָדִים מְרֵבִים

בַּבְּתָּה

כָּא הַמּוֹרֶה: *جاء المعلم*
 - שְׁלוֹם, יְלָדִים *سلام يا اولاد*
 - שְׁלוֹם לָךְ, הַמּוֹרֶה!
 - הוֹצִיאוּ אֶת סֵפְרֵיכֶם! *فأخرجوا كتبكم*
 - לְכַלְנֵנוּ יֵשׁ סֵפְרִים.
 - לִי גַם מִחֻפְתָּת, עֶפְרוֹן וְעֵט.
 - מִי יֵגֵשׁ אֶל הַדּוּחַ?
 - אֲנִי אֵנֶשׁ אֶל הַדּוּחַ. *أنا أصلا على الدوح*
 - הֵא לָךְ גִּיר, פְּתוּב!
 - אֲנִי פוֹתֵב, וְאַתָּה תִּכְתֹּב.
 - גַּם נוֹרֵי יִכְתֹּב.
 - אַתָּה תִּקְרָא, וְאֲנִי אֶשְׁמַע.
 - יוֹסֵף וְנָעִים יִקְרְאוּ.
 - אַחֲנֵנוּ נִקְרָא.
 - כָּדָנוּ נִלְמַד.

*فأخرجوا كتبكم
 لي גם מחפצתי
 מי יגיש אל הדוח?
 אני אנש אל הדוח
 הוא לך גיר פתוב
 אני פותב ואתה תכתוב
 גם נורי יכתוב
 אתה תקרא ואני אשמע
 יוסף ונעים יקראו
 אחננו נקרא
 כדנו נלמד*

הַיּוֹם סֵפֶר בַּבְּתָּה!

הַיּוֹם סֵפֶר לָנוּ הַמּוֹרֶה
 סֵפֶר .

הַסֵּפֶר יִפֶּה, אָמַר שְׂמֵעוֹן .
 הַסֵּפֶר יִפֶּה, אָמְרָה דִּינָה .
 הַסֵּפֶר יִפֶּה, אָמְרוּ כָּל הַיְלָדִים .
 הַסֵּפֶר יִפֶּה, אָמַרְתִּי גַם אֲנִי .
 הַסֵּפֶר יִפֶּה, אָמַרְנוּ כָּדָנוּ .
 הַמּוֹרֶה מִסֵּפֶר, כָּדָנוּ שׁוֹמְעִים .
 - קֵרֵב, אַתָּה, יוֹסֵף!
 סֵפֶר-לִי אֶת הַסֵּפֶר .
 אַתָּה תִּשְׁמַע .
 הוּא יִשְׁמַע .
 גַּם אֲנִי אֶשְׁמַע .
 כָּל הַבְּתָּה שׁוֹמַעֶת .

יוסף מספר :

ילדה קטנה רצה ברחוב
היא רצה הנה והנה
וקראה :

מי ראה את אמי ? מי
ראה את אמי ?

פגע בה איש וישאל אותה :

את מי את מבקשת, ילדה יקורה ?

את אמא אני מבקשת, ענתה הילדה.

ומי היא אמך, שאל האיש, ואף נביר
אותה ?

ענתה הילדה ברמעות :

אמי, היא הטובה מכל האמהות !

היום שירה בכּתה

היום לנו שירה בכּתה.
מי ישיר את השירה ?
אני אשר את השירה.
אתה תשיר את השירה.
גם דני ישיר.
בדנו נשיר יחד.

הבה נשירה :

שמש, שמש

בקר בא

תמי, דני

קומו נא

יוסי, גדי

קומו נא

שמש, שמש

בקר בא!

שירים

עלי באר

עלי באר	שה צח ורד
באר עלי	שה צמא לי
וצקי מי פה	יבא וישת
מלא הדלי	ממי הדלי

פרתנו

פרה, פרה, בקר בא!
 אל השרה רוצינא!
 אך יעבר, ירד היום
 שובי, שובינא הלם
 חלב לבן, מתוק ושוב
 לי, פרתני, תתני לרב

אני ילד חרוץ

אני ילד חרוץ
 נבקר בבקר אשנים
 לקים עם צאת השמש
 ארחץ במים חמים

ובסוף את ראשי את ידי ואת רגלי
 אלבש את בגדי הנקיים
 ואכל איחת הבקר -
 פום תה עם לחם וחמאה
 את ילקוטי אשימה על שכמי
 בו ספרי מקרא מחברת ועט
 אקרא שלום, לאבא ואמא
 ולאחותי חנה הקטנה
 אצא הוצה אל הרחוב

וּלְבֵית הַסֵּפֶר מֵהַר אֲרוֹן.
 שֵׁם אֱלֹמֶד תּוֹרָה וּמִדָּע.
 עַד אַחֲרֵי הַצְּהָרִים.
 אֲדַע לִקְרֹא. אֲדַע לִכְתּוֹב.
 בְּעָרֵב אֲנִי יוֹשֵׁב בְּחַדְרֵי.
 לוֹקַח אֲנִי אֶת סִפְרֵי.
 וְשׂוֹקֵד עַל לְמוֹדֵי.
 בַּסֵּפֶר סְפוּרִים וּמַעֲשִׂוֹת.
 גַּם שִׁירִים וּבְדִיחוֹת.
 אָבֹא יִשְׂמַח. וְאִמִּי שְׂמַחָה.
 אֲךִי אֲנִי אֲשַׂמַּח.
 כִּי תִלְמִיד הָרוּץ אֲנִי.

בֵּן חֲכָמִים. יִשְׂמַח לָב

יָמִים וְזַמַּנִּים

שִׁבְעָה יָמִים בַּשָּׁבוּעַ †

יום ראשון . יום שני . יום שלישי .
 יום רביעי . יום חמישי . יום ששי .
 יום שביעי - הוא יום השבת .

שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשִׁים בַּשָּׁנָה †

תשרי . חשוון . כסלו . טבת . שבט . אדר
 ניסן . אייר . סיון . תמוז . אב . אלול .

אַרְבַּע תְּקוּפּוֹת בַּשָּׁנָה †

אדר . ניסן ואייר : הם חדשי האביב .
 סיון . תמוז ואב : הם חדשי הקיץ .
 אלול . תשרי וחשוון : הם חדשי האסיה .
 כסלו . טבת ושבט : הם חדשי הסתיו .

פְּרָחִים

הַיְלָדִים הִלְכוּ וְשָׂרוּ,
הַיְלָדוֹת קָטְפוּ פְּרָחִים,
אֲדָמִים, פְּחָלִים, לְבָנִים, וְתַכּוּלִים.
— לְמִי אֵת קוֹטְפֵת פְּרָחִים?
שָׁאֵל נָעִים אֶת דִּינָה.
— לְאָבָא וְאֵמָא, אָמְרָה דִּינָה.
הַיּוֹם יוֹם שְׂשׂוּי, עָרַב שַׁבָּת.
— טוֹב, אָמַר נָעִים,
גַּם אֲנִי אֶקְטֹף פְּרָחִים לְאָבָא וְאֵמָה.

ما احسان

— כָּדָנּוּ נִקְטְפוּ פְּרָחִים, עָנוּ כָּל הַיְלָדִים.
קָטְפוּ הַיְלָדִים אֶת הַפְּרָחִים,
וְחָזְרוּ הַבַּיְתָה, כָּדָם שְׂמָחִים,
עִם זָרִים שֶׁל פְּרָחִים בְּיָדָם,
לְכַבֹּד שַׁבָּת.

הַשֶּׁמֶשׁ נָטָה לְעֶרֶב.

אֵמָא הִדְלִיקָה נְרוֹת.

שַׁבָּת שְׁלוֹם!

שַׁבָּת שְׁלוֹם, יְלָדִים!

ואני אמת

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת, מְלֹאכֵי עֲלוּיִן
 מְלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 בּוֹאֲבֶם לְשָׁלוֹם, מְלֹאכֵי הַשָּׁלוֹם, מְלֹאכֵי עֲלוּיִן
 מְלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
 בְּרַכּוּנֵי לְשָׁלוֹם, מְלֹאכֵי הַשָּׁלוֹם, מְלֹאכֵי עֲלוּיִן
 מְלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 צֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם, מְלֹאכֵי הַשָּׁלוֹם, מְלֹאכֵי עֲלוּיִן
 מְלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 כִּי מְלֹאכֵי וַעֲוָה לָךְ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל-הַדְּבָרֶיךָ
 יִהְיֶה יִשְׁמַר-צֵאתְךָ וּבּוֹאֶךָ.

מעתה ועד-עולם

שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם!

117

אמת

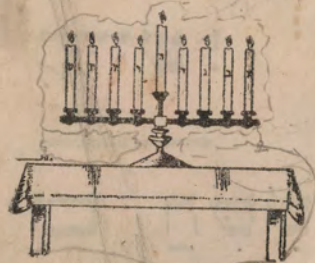
אֱנֹכָא אֹמֵר
קָדוֹשׁ!

יּוֹם הַשַּׁשִּׁי!

וַיְכַדּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צְבָאָם.
 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.
 וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
 עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ. כִּי בּוֹ שָׁבַת מִכָּל-מְלַאכְתּוֹ
 אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
 פְּרֵי הַגֶּפֶן:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא
 לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

118

חג לנו, חג אור!

היום לנו יום טוב.
 היום חנכה.
 חנכה חג טוב.
 חנכה חג יפה.
 בחנכה לנו חפש.
 בחנכה לנו אור.
 אבא מדליק נרות בחנכה.
 בליל ראשון של חנכה מדליק נר אחד.
 ובכל יום מוסיף נר אחד.
 שני נרות שלשה נרות, ארבעה נרות
 חמשה נרות, ששה נרות, שבעה נרות
 שמונה נרות.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר
 קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר חנכה;
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שעשה
 נסים לאבותינו בימים ההם, בזמן הזה:

הנרות הקלו

הנרות הקלו, אנחנו
 מדליקים, על הנסים ועל
 התשועות ועל הנפלאות,
 שעשית לאבותינו, על
 ידי כהניך הקדושים,
 וכל שמונת ימי חנכה,
 הנרות הקלו קדש.
 ואין לנו רשות להשתמש בהם.
 אדא לראותם בלבד.
 כדי להודות לשמך,
 על נסיד, נפלאותיך וישועותיך:

הַאֵילָנוֹת

מִחַר חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּשַׁבָּט
 מִחַר חַג הָאֵילָנוֹת .
 בְּחַג הָאֵילָנוֹת יֵשׁ לָנוּ חֶפֶשׁ
 אָבָא קָנָה הֶרְבֵּה פִירוֹת .
 בָּא הָעָרֵב . וְהִשְׁמַחָה רַבָּה בְּבֵית .
 אָנִי וְאָחִי מַחֲסִים לְבָא אָבָא .
 הִנֵּה הוּא בָּא . וְקוֹרָא לָנוּ שְׁלוֹם !
 אִמָּא עָרְבָה אֶת הַשְּׁלַחַן .
 עָלְיוּ כָּל מֵינֵי פִירוֹת וּמִמַּתְקִים .
 חֲלוֹת-לֶחֶם . צִמְקִים וּתְאֵנִים .
 רְמוֹנִים . זֵיתִים וְתַמְרִים .

أبا حيارف

תְּפֹוּחִים . אֲנָסִים וְעֶרְמוֹנִים .
 אֲגוּזִים . שְׁקָדִים וְאַפְרֹסְקִים .
 תְּפֹוּחֵי זָהָב . לִימוֹנִים וְאַבְטִיחִים .
 לְכִיבוֹת וּמִגְדָּנוֹת .
 כָּלֵנוּ מְסַבִּים עַל הַשְּׁלַחַן .
 שְׂשִׁים וּשְׁמָחִים לְקִרְאֵת חַג הָאֵילָנוֹת .

אָבָא מְבָרֵךְ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם .
 בּוֹרָא מֵינֵי מְזוֹנוֹת :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם .
 בּוֹרָא פְרֵי הָעֵץ :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם .
 בּוֹרָא פְרֵי הָאָדָמָה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם .
 שֶׁהֵבֵל נִהְיָה בְּדַבְּרוֹ :

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including the name 'אבא חيارف'.

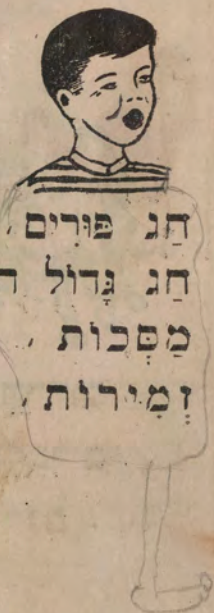
היום פורים לגג

בא פורים, באה שמחה לעולם.
 בבית הפל עסוקים, אופים לחמניות
 ודבשניות, ומלפכים לכיבות לכבוד פורים.
 אני ואחי מסדרים משחק הזמן.
 יוסף הקטן קנה תף ורעשן.
 הערב בא, לובש אני בגדי חג.
 והולך עם אבא לבית הכנסת.
 שם קהל רב אנשים ונשים.
 הילדים והפנות ששים ושמים.
 החזן מברך וקורא מגדה.
 ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, אשר
 קדשנו במצותיו וציונו על מקרא מגדה:

זמר לפורים

חג פורים, חג פורים,
 חג גדול הוא ליהודים,
 מסכות, רעשנים,
 זמירות ורקודים.

הכה נרעישה רש, רש, רש,
 הכה נרעישה רש, רש, רש,
 ברעשנים!

חג פורים, חג פורים,
 זה אל זה, שולחים מנות:
 מטעמים, ממתקים,
 עגות, ומגדנות.

הכה נרעישה רש, רש, רש,
 הכה נרעישה רש, רש, רש,
 ברעשנים.

מִלֵּיל פֶּסַח

בא חֲדָשׁ נִסְנֵן, הַעֲבוּדָה רַבָּה פְּבִית.
 מִנְקִים אֶת הַחֲדָרִים וְהַרְהוּטִים.
 וְאוֹפִים רִקְבֵי מִצּוֹת לַפֶּסַח.
 הַחֵיט תִּפְרֵ לִי בְּגֵד יִפֶּה.
 אֵף נַעֲלִים חֲדָשִׁים קִנָּה לִי אֲבֵא.
 בְּעֶרֶב פֶּסַח הַכֹּל מוֹכֵן, אֲבֵא הַלֶּךְ לְהַתְּפַלֵּל.
 אֲמֵא הַדְּלִיקָה נְרוֹת וְעִרְכָה אֶת הַשְּׁלַחֵן.
 כְּלָנוּ שְׂמֵחִים לְקִרְאֵת הַחֵג הַגָּדוֹל.
 כֹּל הַפָּנִים צוֹהֲלִים מְרַב שְׂמֵחָה.
 הַנְּרוֹת מְבָרִיקִים!
 הַקְּעֵרוֹת וְהַכּוֹסוֹת מְבַהֲיָקִים.

שִׁיר הַהֲדַלְקָה

בְּלֵיל פּוּרִים, יֵצְאֵתִי אֶל הַרְחוֹב.
 עִמִּי אָחִי יוֹסֵף וְשָׂאֵר הַחֲבֵרִים.
 לְרֵאוֹת בְּהַדְּלָקָה שֶׁל פּוּרִים.
 עֲשֵׂרוֹת יְלָדִים וְיִלְדוֹת.
 עִרְכוּ מַחּוֹל מְסַבֵּיב לַמְדוּרָה.
 וְיִרְקְדוּ וְיִשְׂרְדוּ, מִי בַתָּף וּמִי בְּרַעֲשָׁן.
 וְקוֹל הַשִּׁירָה הוֹלֵךְ וְעוֹלָה:
 עוּרֵי, עוּרֵי, עוּרֵי אֵשׁ.
 עוֹד עֲצִים לְךָ נְקוּשֵׁשׁ.
 וּסְבִיבֵךְ פֶּה נְחוּלָל.
 כָּל הַלַּיְלָה, כָּל הַלַּיְלָה!

92-92

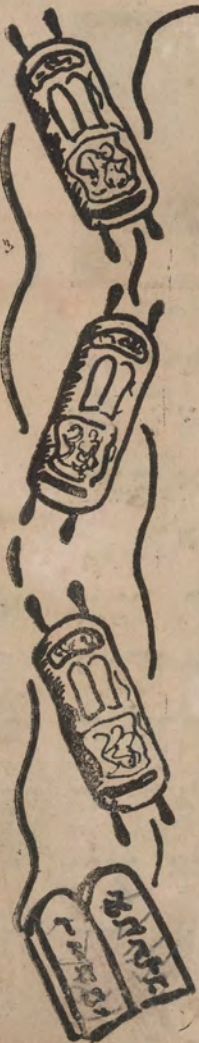
בָּלְנוּ מַסְבִּים עַל הַשְּׁלַחַן בְּלִיל פֶּסַח.
 פּוֹתָה אָנִי אֶת סֵפֶר הַהֲגָרָה שְׁקִמְדַתִּי.
 אָבָא אוֹמֵר קְדוּשׁ עַל בּוֹסוּ.
 הַלִּילָה לְכַלְנֵנוּ יֵשׁ בּוֹסוֹת מְלֵאִים יוֹן.
 הַתְּחִיל הַסֵּדֶר, אָבָא שׂוֹאֵל:

— מַה נִּשְׁתַּנָּה הַדְּבִילָה הַזֶּה מִכָּל הַלִּילוֹת?
 — עֲבָדִים הָיוּנוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם.
 וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם.
 וַיִּתֵּן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה עַל יַד מֹשֶׁה נְבוֹיָאוֹ.
 וַיְצַוֵּנוּ לֶאֱכֹל מִצָּה וּמְרוֹר בְּפֶסַח.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינִים:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעֵנוּ לְזִמְן הַזֶּה:

חַג הַשִּׁבְעוֹת

בְּשֵׁשֶׁה בְּסִיּוֹן יֵשׁ לָנוּ חַג:
 חַג הַשִּׁבְעוֹת, חַג מִתְּנַן הַתּוֹרָה.
 אֲבוֹתֵינוּ יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם,
 וּבָאוּ אֶל הַר סִינַי.
 מֹשֶׁה רִבְּנוּ עָלָה אֶל הָהָר.
 וְשָׁם נִגְלָה עָלָיו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 וַיִּתֵּן לוֹ אֶת הַתּוֹרָה,
 בְּהַר חֲקִיִּים וּמִשְׁפָּטִים טוֹבִים.
 הַתּוֹרָה הִיא סֵפֶר קְדוּשׁ לָנוּ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
 הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל
 הָעַמִּים, וַנִּתֵּן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרִים

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמֵר :

א) אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

ב) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי

ג) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא

ד) זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ

ה) כְּבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ לְמַעַן

יֵאָדָּוְךָ יְיָ

ו) לֹא תִרְצַח

ז) לֹא תִנְאֹף

ח) לֹא תִגְנֹב

ט) לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַף עַד שֶׁקֶר

י) לֹא תִחְמַד כָּל אֲשֶׁר לְרַעַף

שִׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכוֹתָו לְעוֹלָם וָעֶד :

וְאֶחָדָת אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל-לְבָבְךָ וּבְכֹל-

נַפְשְׁךָ וּבְכֹל-מְאֹדְךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים

הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ :

וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָד וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ

וּבְלִבְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשַׁכְּבְךָ וּבְקוּמְךָ : וְקִשְׂרָתָם

לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ :

וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ :

ראש השנה

ראש השנה, ביום הראשון לחדש תשרי, הוא יום הזכרון – יום תרועה. בלנו הולכים לבית הכנסת. אנשים נשים וטף, אני יושב על הפסל אצל אבא ובניי סדור תפלה.

על הבימה עומד החזן ומתפלל בקול געים. אחרי קריאת התורה עמד זמן אחר אצל החזן. הוא התעטף בטליתו, ויקח בידו שופר ויתקע. בבית הכנסת הרממה נראה, ואני חרדתי לקול השופר.

אחרי התפלה ברכנו איש את אחיו:

לשנה טובה!

תחל שנה וברכותיה!

יום הכפורים

בתשיעי לחדש תשרי, ערב יום הכפורים, התנועה רבה בבית. שוחטים עופות ותרנגולים, ומכינים סעודה גדולה אחרי הצהרים.

מחר, העשור לחדש, הוא יום הכפורים, יום התענית, יום הפליחה.

אבא ואמא ואחי הגדולים מתענים, גם

אני אמרתי לצום. אך אבא אמר לי:
— לא תוכל. כי עודך קטן. בני.

בערב. וממחרת הפוקר. ביום הנפירים.
התפקדה נמשכה כמה שעות.

בית הנקסט מלא מקהל רב. כלם עשויים
לבנים. ומאוינים לקול התפקדה. ומבקשים
סליחה.

כי ביום הזה יכפר עליכם
לטהר אתכם מכל חטאתיכם

לפני יהוה תטהרו :

תג הסבות

אחרי צאת אבותינו מארץ מצרים הלכו
במדבר ארבעים שנה עד בואם אל ארץ
מצען. במדבר ישבו בסבות ויאכלו את המן.

דוברין אנו חגנים את חג הסבות.
בחמשה עשר בתשרי. ויושבים שבעת ימים
בסבה. אבא עושה את סבתנו בחצר הבית.
הסבה עשויה מעצים וענפי תמר. אבא קנה
גולב יפה ואתרנג. הגולב עשוי מכפות
תמרים וערבי נחל. והאתרנג פרי עין הדר.
בג הסבות הוא זמן שמחתנו. בסוף החג יש
לנו שמחת התורה. בקנו הולכים לבית
הנקסט. ומקיפים את התבה בשירים

היה ידע את קרא פסוק
מט ונתתי ימי ידעתי
מאמתי פסוק ונתתי
אלה את אלה את אלה
פסוק ונתתי ונתתי ונתתי
אל ונתתי ונתתי ונתתי
ולתת את את ונתתי
אל ונתתי ונתתי ונתתי
אל ונתתי ונתתי ונתתי
אל ונתתי ונתתי ונתתי